

Esa Jukantupa
toiminnanjohtaja,
Tuettu työllistyminen ry

Avotyö historiaan!

Tuetun työllistymisen pystin luovutus Ammattiopisto Luoville 4.8.2011. Janne Sankelo, Anja Kallio-Koski ja Esa Jukantupa. Kuva: Susanna Kangas

Meillä on Suomessa useamman tuhannen vammaisen joukko, joiden oikeuksia oikeaan työhön ja työsuhteeseen ei tueta. Työvalmentajan tai työssäkäyntiavustajan tuella ja ohjauksella heistä tulisi osaavia ja pitkäaikaisia työntekijöitä moniin räätälöityihin työtehtäviin. Usein vielä ajatellaan, että työn tulisi olla kokopäiväistä ja jokapäiväistä – miksi? Esimerkiksi moni kehitysvammaainen pystyy tekemään muutaman tunnin työpäiviä.

Tuetun työllistymisen tärkein tavoite on vakiinnuttaa ja mahdollistaa työllistyäkseen erityistä tukea tarvitsevien ihmisten palvelut kansalliseen palveluverkostoon koko valtakunnan tasolla. Siihen on vielä pitkä matka. Alalla on muutamia hyviä toimijoita, mutta valtakunnallisesti ei ole päästy alkuperäiseen tavoitteeseen. Tilanne on vammaisille tällä hetkellä hyvin eriarvoinen riippuen siitä, missä kunnassa tai kaupungissa sattuu asumaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön tulisi velvoittaa kunnat työllistämään kehitysvammaisia oikeisiin työsuhteisiin silloin kun se yksilötasolla on mahdollista. Tämän olen todennut ennenkin!

Kymmenensillä tuetun työllistymisen markkinoilla Finlandia-talolla Helsingissä päivän iskulauseena oli ”Tahdon oikeesti tehdä töitä, enkä vain leikisti puuhastaa...”. Eduskunta-

talon portailla ilmaistiin mieltä muun muassa avotyösuhteita kohtaan. ”Avotyö historiaan!”-huudot kajahtivat pitkin Mannerheimintietä. Tarvitsemme kaikkien panosta tämän asian korjaamiseen – joukoissa on voimaa.

Tuettu työllistyminen ry on kehittänyt erityisnuorten varhaisen kuntoutuksen mallia, Moon-toimintaa, joka aloitetaan jo kouluaikana 12-ikävuoden jälkeen. Moon-toimintaan kuuluvat yksilölliset viikkosuunnitelmat, itsenäistymisharjoittelut (mm. ohjattu asumisharjoittelu), ohjatut vapaa-ajan toiminnot, kokemus- ja elämysmaailman rikastuttaminen, voimaantumisen ja itsenäisen päätöksenteon tukeminen sekä työelämäharjoittelut ja tuettu työllistyminen.

Tervehdin ilolla uuden hallituksen kirjauksia tulevan vaalikauden aikana. Hallitus aikoo muun muassa luoda pysyvän palkkatukijärjestelmän vaikeasti työllistyville ihmisille.

Jokainen ihminen, josta tulee joskus palkansaaja, on samalla hetkellä myös veronmaksaja ja tuntee itsensä täysivaltaiseksi Suomen kansalaiseksi. Suomi on monessa asiassa yksi maailman parhaita maita asua ja opiskella. Nyt on aika näyttää, että olemme sitä myös työn tekemisen suhteen. Kaikilla on oikeus tehdä töitä ja saada siitä palkkaa.

